

עמת 45972-08-24 - יעקב אלבאטל נ' מדינת ישראל

בבית המשפט העליון

עמ"ת 45972-08-24

לפני:	כבוד השופט יצחק עמית
העורר: נגד	יעקב אלבאטל
המשיבה:	מדינת ישראל ערר על החלטתו של בית המשפט המחוזי בבאר שבע במ"ת 50632-07-24 מיום 1.8.2024 שניתנה על ידי כב' השופט עמית כהן כ"ב באב התשפ"ד (26.8.2024)
תאריך הישיבה: בשם העורר: בשם המשיבה:	עו"ד מוחמד סראחנה

החלטה

ערר על החלטת בית המשפט המחוזי בבאר שבע (כב' השופט עמית כהן) מיום 1.8.2024, שבמסגרתה הורה בית המשפט על מעצרו של העורר עד לתום ההליכים. הערר מתמקד בשאלת קיומן של ראיות לכאורה ועוצמתן.

1. נגד העורר הוגש כתב אישום המייחס לו עבירות של חבלה בכוונה מחמירה, לפי סעיף 329(א)(2) לחוק העונשין, התשל"ז-1977 (להלן: החוק); הובלת נשק, לפי סעיף 144(ב) לחוק; וירי מנשק חם באזור מגורים, לפי סעיף 340א(ב)(1) יחד עם סעיף 29 לחוק.

על פי עובדות כתב האישום, המתלונן השכיר לעורר חנות לממכר שווארמה בחורה (להלן: החנות). המתלונן טען כי המשיב צבר חוב של דמי שכירות ותשלומים נלווים ולכן הודיע לו כי בתאריך 15.9.2024 יסתיים החוזה ויהיה עליו לפנות את החנות. ביום 23.6.2024, שלח המתלונן הודעה לעורר שאם לא יסדיר את החוב בגין חשבונות המים והחשמל עד חצות, בכוונתו לנתק את אספקת החשמל לחנות. ואכן, כך היה והמתלונן ניתק את אספקת החשמל לחנות בסמוך לחצות. העורר הצטייד באקדח ונסע ברכב השייך לו (להלן: הרכב), לכיוון חנות

פיצה שבבעלות המתלונן (להלן: הפיצרייה), שם ישב המתלונן עם בנו מחוץ לפיצרייה. העורר התקשר למתלונן ואיים עליו במטרה שיחזיר את החשמל לחנות אך המתלונן סירב. תוך כדי שיחת הטלפון, הגיע העורר ברכבו, נעצר מול הפיצרייה וירה מספר יריות מתוך הרכב לעבר המתלונן ובנו, בכוונה לפגוע בהם ולגרום להם חבלה חמורה. המתלונן ובנו התכופפו וברחו מהמקום ולא נפגעו והעורר ברח מהמקום ברכבו.

2. בד בבד עם הגשת כתב האישום, הגישה המשיבה בקשה למעצרו של העורר עד לתום ההליכים. בהחלטת בית משפט קמא נקבע כי יש בחומר הראיות כדי לעמוד ברף של ראיות לכאורה. אבחן להלן את המארג הראייתי שבפנינו, ואת השגותיו של העורר.

3. מניע וסמיכות זמנים: כאמור, בין המתלונן לעורר היו יחסי משכיר-שוכר. המתלונן דרש מהעורר לפנות את החנות ב-15.9.2024, וביום 24.6.2024 בשעה 00:00 ניתק את החשמל לחנות. שבע דקות לאחר מכן, בשעה 00:07 התקשר העורר למתלונן ודרש ממנו שיחזור ויחבר לאלתר את החשמל לחנות. הירי מתוך רכב שנחזה כרכבו של העורר נעשה בסמוך לאותה שיחת טלפון.

4. עדות המתלונן ושני בניו: המתלונן מסר שתי הודעות (בתאריכים 24.6.2024 ו-30.6.2024). לדבריו, כאשר קיבל את שיחת הטלפון מהעורר, הוא ישב עם שני בניו ליד הפיצרייה, ותוך כדי שיחה, העורר ירה לכיוונו באקדח מתוך הרכב שחנה קרוב לפיצרייה, והשלושה רצו לעבר הפיצרייה. המתלונן העיד שזיהה את העורר כמי שירה מתוך הרכב, כשהוא חבוש כובע ומרכיב משקפיים.

ליית, בנו של המתלונן, מסר בהודעתו מיום 2.7.2024, שהיה עם אביו ליד הפיצרייה, עת אביו-המתלונן קיבל את השיחה מהמשיב; לפתע שמע יריות לכיוון שלהם וראה את העורר יורה מתוך הרכב (אציין כי בסרטון מצלמת האבטחה ניתן לראות בקושי את השניים יושבים ליד שולחן, כשהם מוסתרים חלקית מאחורי שיח).

עזיז, בן נוסף של המתלונן, מסר בהודעתו מיום 2.7.2024, שאף הוא היה בסמוך לפיצרייה, ראה את אביו-המתלונן עובר ומשוחח בטלפון ואז שמע יריות, וכאשר הסתכל לכיוון הפיצרייה ראה את העורר יורה מתוך הרכב.

המשטרה ערכה עימותבין העורר למתלונן ובין העורר לעזיז שבמהלכו חזרו השניים על עיקרי הדברים.

5. העורר הצביע על סתירות כאלה ואחרות בעדויות השלושה, ועל כך שעדותם של ליית ועזיז נגבו זמן רב לאחר שנגבתה עדותו של המתלונן. ליית אף התלווה לאביו לתחנת המשטרה וישב

לידו כאשר אביו תיאר את האירוע, כך שעדותו "זוהמה". עוד טען העורר, שבסרטון האבטחה לא ניתן לראות את עזיז, שלטענתו, בכלל לא היה באירוע. המתלונן סיפר כי ישב עם שני בניו מחוץ לפיצרייה כשנשמעו היריות מאחוריו, אך בסרטון רואים רק אותו ואת אחד מבניו יושבים ליד שולחן מאחורי השיח שמסתיר אותם. לטענת המתלונן, כאשר שמע את הירי הוא הסתובב וזיהה את העורר והוא ושני בניו ברחו לפיצרייה, בעוד שליית מסר בהודעתו שהוא ישב עם המתלונן ועזיז לא היה איתם, כפי שאכן נחזה מהסרטון, וכפי שאף עולה מהודעתו של עזיז לפיה בזמן הירי שהה בסמוך לחנות הסופרמרקט שמעבר לכביש מהפיצרייה. עוד טוען העורר כי בעוד שהמתלונן העיד שהעורר היה עם כובע כהה ומשקפיים, ליית ועזיז כלל לא ציינו זאת.

6. ככלל, סתירות והבדלים בין ההודעות שנגבו מהעדים, מקומם לשלב שמיעת הראיות, ובית המשפט, הבוחן את דבר קיומן של ראיות לכאורה איננו נדרש לשאלות של מהימנות העדים ולסתירות כאלה ואחרות, אלא מקום שבו הסתירות מקעקעות את הגרסה כדי כך שלא ניתן ליתן אמון בעדויות (ראו, מבין רבים, בש"פ 352/11 ברי נ' מדינת ישראל(25.1.11); בש"פ 183/14 בן סימון נ' מדינת ישראל (19.1.2014); בש"פ 6603/17 גנאדי אברמוב נ' מדינת ישראל (11.9.2017); בש"פ 7210/17 פלוני נ' מדינת ישראל (19.10.2017)). בסתירות עליהן הצביע העורר יש לכל היותר כדי להחליש במעט את משקל העדות. ברם, גרעין העדות הוא זיהוי העורר כמי שירה מתוך הרכב, וגם אם אניח כי ליית ועזיז התאימו את עדותם המאוחרת לעדותו של אביהם-המתלונן, ולא זיהו בעצמם בזמן אמת את העורר שמוכר להם, הרי שהמתלונן זיהה לכאורה בזמן אמת את העורר, שעובר לירי שוחח עמו בטלפון. בסרטון מצלמת האבטחה לא ניתן לראות את שהתרחש סמוך לפיצרייה מחוץ לטווח המצלמה, וכפי שציין בית משפט קמא בהחלטתו, אין נפקות אם המתלונן ישב בכיסא עת נשמעו היריות ואז הסתובב כדי לראות מי היורה, או שהדבר קרה לאחר שצעד מספר צעדים לכיוון הפיצרייה ומשם חיפש את היורה. לכך גם השלכה על עדותו של עזיז, שייתכן כי יצא מכיוון הסופרמרקט אל עבר הפיצרייה והספיק להבחין בעורר.

אף לגופן של הטענות, סבורני כי טענת העורר בדבר סתירה הקיימת בין העדויות בכל הנוגע לזיהוי העדים את סוג וצבע הנשק איננה מתיישבת עם הודעות הבנים. שכן מהודעת ליית עולה כי הוא כלל לא התייחס לסוג הנשק ואך תיאר אותו כ"רגיל", ועזיז שלטענת העורר זיהה אקדח, רק הסביר כי משום שלא זיהה נשק שחרג מגבולות הרכב הוא הניח כי מדובר באקדח, כך שלא ברור היכן טמונה הסתירה האמורה. באופן דומה, גם לא מצאתי ממש בטענת העורר אודות סתירות ביחס לתיאור הרכב - שכן תיאור ג'יפ רוביקון שצבעו הנצפה בשעת לילה מתואר בידי ליית כ"משהו כמו אפור", בידי עזיז כשחור, ובידי המתלונן כנע בין גווני ירוק שחור או אפור אינו בלתי סביר.

7. צילומים ממצלמת אבטחה: מצלמת האבטחה שייכת לסופרמרקט שבבעלות אחיו של המתלונן, ולטענת העורר, נלקח רק תיעוד חלקי ולא ניתן לדעת מה אירע לאחר הירי ועד שהמשטרה הגיעה.

בסרטון נראה רכב הדומה לזה של העורר מתקרב וחונה כשתי דקות על המדרכה מול הפיצרייה. כאמור, ניתן להבחין במרחק בשני אנשים יושבים ליד שולחן שמוסתר ברובו מאחורי שיח, ומדובר כנראה במתלונן שיושב עם בנו ליית, כשהוא קם ממקומו (ככל הנראה כאשר קיבל את השיחה), ואז הולך לכיוון הפיצרייה ויוצא מהסרטון. בשניות אלה לא רואים את המתלונן ונראה שליית ממשיך לשבת במקומו ליד השולחן וקם לאחר שהג'יפ נוסע מהמקום, דבר שמתיישב עם טענת העורר כי ליית לא רץ לפיצרייה מיד עם קרות הירי.

אציין כי המצלמה אינה ממוקמת בקרבת הפיצרייה, ובסרטון לא ניתן לראות את הירי, ולטענת העורר, אף לא ניתן לזהות רשף של ירי מתוך הרכב, כך שעצם הירי לא הוכח. ברם, בסרטון ניתן לראות כי כאשר הרכב נעמד על המדרכה מול הפיצרייה, ובזמן שנטען שבוצע ירי, אנשים יוצאים מהסופרמרקט ומביטים אנה ואנה, במיוחד לכיוון הרכב, באופן המלמד על כך שמהוה קורה (הסרטון ללא סאונד).

הטענה כי לא בוצע כלל ירי, אף אינה מתיישבת עם התרמילים שנמצאו בזירה. בהקשר זה נטען על ידי העורר כי ייתכן שמדובר בתרמילים ישנים, וכי מיקומם של התרמילים על הכביש אינו הגיוני, מאחר שככל שהירי נעשה מתוך הרכב, התרמילים היו צריכים לעוף לתוך הרכב או לכיוון אחר. ברם, מאחר שקשה לראות בסרטון האבטחה כיצד בוצע הירי מתוך הרכב, איני סבור כי יש משקל לטענות אלה.

8. לטעמי, דווקא גרסתו של העורר והעדים מטעמו, מחזקים את חומר הראיות, לאור מה שנחזה כגרסאות שקריות ותמוהות. כאמור, אין חולק כי בשעה 00:07 יצאה שיחת טלפון מהטלפון של העורר אל הטלפון של המתלונן; מערכת עין הנץ מיקמה את רכבו של העורר במקום ביצוע העבירה; ורכב, שנחזה כדומה לרכבו של העורר, התמקם על המדרכה מול הפיצרייה.

העורר טען כי הרכב שלו היה ברשותו של עובד שלו, בשם אלזאדין אבו שחיטה (להלן: אלזאדין) ולמעשה טען לאלילי - כי היה בביתו בשעות הרלוונטיות.

מהעורר נגבו הודעות בימים 26.6.2024 ו-3.7.2024, מאלזאדין נגבתה הודעה ביום 7.7.2024, ומאשתו של העורר נגבתה הודעה ביום 15.7.2024. אשת העורר טענה שהוא הגיע לבית בסביבות השעה 21:30 ואחר כך הם הלכו לישון ביחד. לדבריה היא לא שמעה אותו מדבר בטלפון בלילה, בניגוד לראיות שמהן עולה שהעורר שוחח עם המתלונן ועם אלזאדין, אחרי השעה 00:00 ביום 24.6.2024. אזאדין העיד שרכבו של העורר היה ברשותו במועדים הרלוונטיים לאירוע וכי העורר שכח את הטלפון שלו ברכב. מעבר לכך שדרכם של אנשים לחפש אחר הטלפון הסלולרי שלהם, עדות זו לא מתיישבת עם העובדה שהעורר שוחח עם אזאדין מהטלפון שלו לאחר השעה 00:00 ביום 24.6.2024.

עדותו של אזאלדין סתרה את עדותו של העורר בפרט חשוב נוסף. אזאלדין טען שהגיע לביתו של המשיב וקיבל ממנו את מפתחות הרכב, בעוד שהעורר טען שרק למחרת בבוקר גילה שאזאלדין לקח את הרכב. מכאן, שאם מדקדקים בסתירות, הרי שעדותו של אזאלדין ועדותה של אשת העורר, מעידים על ניסיון העורר להרחיק עצמו מהרכב ומהטלפון בשעה הרלוונטית לאירוע הירי.

9. סוף דבר, שעדותו של המתלונן כי זיהה את העורר, כמו גם סמיכות הזמנים בין הירי לבין ניתוק החשמל בחנות והשיחה מהטלפון של העורר למתלונן - בכל אלה יש פוטנציאל הרשעתי כנדרש לרף של ראיות לכאורה.

10. בית משפט קמא מצא כי חלופת מעצר לא תסכון, ובהינתן שמדובר בירי בשטח בנוי שבו מתהלכים אנשים, על רקע סכסוך עסקי, המסוכנות ברורה, ובהאידינא, "אם יורים לא משתחררים" (בש"פ 1925/22 מדינת ישראל נ' פלוני, פסקה 6 (22.3.2022); בש"פ 4677/22 מדינת ישראל נ' אמיר אבו נימר, פסקה 9 (20.7.2022)).

11. סוף דבר שהערר נדחה על כל חלקיו.

ניתנה היום, א' אלול תשפ"ד (04 ספטמבר 2024).

יצחק עמית
שופט